

Undirsjóvartunnlin er vápnið sum skal steðga afturgongdini í Akranesi

Íslendingar bera ongan ótta fyri, at tunnlin undir Hvalfirði skal fáa somu figgjarligu lagnu, sum fleiri av norsku tunnulunum hava fingið. Arbeiðið gongur so mikið væl, at teir rokna seg at vera fyra mánaðir frammanfyri tað, teir høvdu ætlað

JÓANNES HANSEN
AV AKRANESI

-Vit kendu okkum noyddar at gera undirsjóvartunnul. Og vit vóru noyddir at fara undir hesar stóru ætlanina, tí vit áðanadu, at økið, sum vit liggja í, lá uttanfyri tað økið, sum eftir øllum sól-armerkjum at døma fer at fáa lut í framtíðar vinnu-menningini og harvið fólka-menningini í Íslandi.

Soleiðis segði Gísli Gíslason, stjórnari í Akranesi síðani 1987, tá hann við stórum gestablaði og náttúrligum myndugleika vísiti færoyingum kommununa hjá sær og á vestara landinum av Hvalfirði fæddu okkum niður í undirsjóvartunnlin. Sum tað verður arbeitt við á báðum síðum á fjørðinum. Tað restar ein kilometur at spreingja, áðrenn teir eru komnir ígjøgnum. Teir rokna við at verða komnir so langt eina ferð í heyst. Og so gongur eitt ár, áðrenn tunnlin verður klárur at taka í nýtslu.

Missa til høvudsstaðin

Akranes er ein kommuna, sum í stóð minnir um Klaksvíkina og sum í plasering í mun til høvudsstaðin minnir um Skálafjørðin.

Tá færoyskir politikarar, stovnsleiðarar og umboð fyri pressuna friggjadagin vóru víst runt, so var skjótt at staðfesta, at plássíð á fleiri økjum enn hvat fólkatálinum víðvíkur líkist Klaksvíkini. Har er nógvir virksemi í sambandi við fiskivinnuna, har er sjúkrahús, har eru tveir fólka-skúlar, ein miðnámskúli, og har eru nógvar aðrar tænastuvinnur, umframt at har er ein stór sementverksmiðja og ein aluminiums-verksmiðja.

-Men hóast vit hava nógvir arbeidsplass, so hevur gongdin verið tann seinastu árin, at fólkatálið hevur verið minkandi. Fólkid er flutt til Reykjavíkar.

-Fyri nokrum árum síðani lá stór verksmiðja upp, sum hevði eini tvey hundrad arbeidsplass. Tað hevði við sær, at vit vóru túsund fólk innafur, eftir at talið var minkað í fleiri ár, men nú mugu vit sjággja í

eyguni, at talið aftur er minkað við fyra hundrad.

Nógvir fyrirminir

Gísli Gíslason heldur, at teir hava funnið nógvar fyrirminir við einum undirsjóvartunnli, meðan teir hesi seinastu fíggju árin hava tykt við at fyrireika tunnlin.

-Vit hava havt tvær færligir til Reykjavíkar, men vit halda ikki, at ferjusambandið fleiri ferðir um dagin og vegasambandið hevur verið nóg gott. Hetta hevur m.a. givið okkum ikki fingið nóg nógvir burturúr virkseminum, sum vit hava her. T. d. kann eg nevna, at goymslan og útkoyringin hjá sementverksmiðjunum hevur verið í Reykjavík, og tað halda vit vera harmiligt. Tá tunnlin verður liðugur, vóna vit, at tað fer at bera til at hava hesi arbeidsplassir í Akranesi.

-Stóra aluminiumsverkið varð bygt her hjá okkum, men tað hevði ikki verið bygt her, um tunnlin ikki kom, og umframt vinnuligu fyrirminir, sum tunnlin gevur, so eru tað so nógvir aðrir eisini. T. d. at unga fólkid hjá okkum kann búgva heima, sjálvt um tey lesa í Reykjavík.

-Og so halda vit avgjørt, at tað verður ein fyrirminur fyri sjúkrahúsið hjá okkum, at tað fer at liggja nærri stóra sjúkrahúsverkinum í Reykjavík.

Er vandin ikki stóru fyri, at tað verður niðurlagt, tí tit koma nærri sjúkrahúsum í høvudsstaðnum?

-Vit eru ikki ókendir við sjónarmið av hasum slagnum, men vit halda, at okkara sjúkrahús framvegis fer at hava sína missión.

Fáir vansar

Tá býarstjórnir skal nevna bágarar ella vansarar, sum tunnlin kann hava við sær, er røðin ikki so long:

-Vit missa ferjuna, og tað er harmiligt, tí hon hevur verið eitt av serligu eyðkenninum við býnum, og har eru umleið fjóruti arbeidsplass, men tey vóna vit at vinna innafur á annan hátt. Vit kundu eisini sagt, at vinnan, sum hevur sett pening í tunnlin, kundi brúkt upphæddirnar til aðrar vinnuligar íløgur, men hinvegin so kunnu vit siga, at

vinnan hevði ikki verið við í hesum, um teir ikki trúðu uppá, at hetta seinni fer at geva teimum fyrirminir.

-Ein annar møguligur vandi er, at Akranes og Borgarnes fara at verða sovibýir hjá fólki, sum fer at arbeiða í Reykjavík, men vit vilja heldur sjággja hetta sum ein møguleika at fáa vinnulív henda vegin.

Hava álit á figgjarliga partinum

Býarstjórnir í Akranesi er avgjørdur um, at verkætlanin við undirsjóvartunnlinum er væl grundað figgjarliga:

-Tað var eitt stórt tak at fáa hetta at hanga saman, men vit eru sannførdur um, at vit hava funnið eina góða loysn, sum eisini fer at vísa seg at vera haldgóða. Vit vita, hvussu tað gekk í Noregi, tá teir gjørdur undirsjóvartunnlar og fleiri fóru á húsangang, og tí hava vit roynt at verið varnir, tá vit hava gjørt metingar fyri, hvussu hetta skal hanga saman figgjarliga.

Í síðstu viku skrivaðu vit um, hvussu teir hava figgjað ætlanina. Kostnaðurin fyri tunnilarbeiðið 4.630 íslenskar milliardir krónur, og um tryggingar, vegagerð og annað verður tikið við, so kemur samlaði prísurin uppá 5.2 milliardir.

Byggisamtakið ber allar byggiútreiðslur, og fyri at sleppa framtíðar áranum undan eykaútreiðslum, so

skal byggisamtakið reka tunnlin í trýggjar mánaðir, áðrenn hann verður latin framtíðar eigarunum.

Tá eigarin, partafelagið Spölur, fær tunnlin, rinda teir byggiharrarnum alla upphæddina, sum teir hava átið sær at gera tunnlin fyri. Figgjina fáa teir frá amerikanska tryggingarfelagnum John Hancock, sum eigur fyrsta veðrætt og skal gjaldað fyrst aftur, og frá umleið 20 íslenskum pensiónskassum, sum eiga annan veðrætt. Roknað verður við, at øll upphæddin verður goldin eftir tjúgu árum.

Rakstrargrundarlagið
Jón Birgir Jónsson er aðalstjóri í samferðslumálaráðnum hjá íslensku stjórnini, og hann er samdur við býarstjórnir í Akranesi um, at teir hava ikki

spent bogan ov høgt, tá teir hava mett um grundarlagið fyri at gjalda tunnlin:

-Figgjgin kostar 9 prosent í rentu. Vit rokna við einum vøkstri í ferðingini, men vit halda, at metingarnar eru rímuligar. Í løtuni fara 1200 bílar dagliga til og frá Akranesi og Vesturlandinum og til Reykjavíkar. Túsund fara yvir land, og tvey hundrad við ferjuni. Vit rokna við einum vøkstri uppá fimtan prosent bein-anvegin og so við einum 5-6 prosentum um árið.

-Møguleikin at ferðast yvir land verður framvegis til staðar, og tí eru vit bundnir av, at kostnaðurin av at fara gjøgnum tunnlin skal vera kappingarførur við útreiðslurnar, sum eru av at fara eftir vegnum. Prísurin at ferðast við ferjuni er umleið 800 íslenskar krónur fyri persónbilar og

Nakrir av færoysku lutakaraunum saman við íslendingum á ferðini til Akranes framman fyri tunnilmunnun á eystursíðuni á Hvalfirði. Mynd Jóannes Hansen

3.200 krónur fyri størri akfør, og vit ætla ikki at fara hægri í bummpengum. Hetta skuldi verið nóg mikið til at avdriðgið lánini, goldið rentur og annars ríkið tunnlin fyri, søgdu Gísli Gíslason, býarstjóri í Akranesi, og Jón Birgir Jónsson, aðalstjóri í samferðslumálastýrinum, tá færoyskir politikarar saman vóru vitjaðu í Akranesi friggjadagin.

Minnist til haldara-gjaldið!

